

Bruxelles, 5. studenoga 2020.
(OR. en)

Međuinstitucijski predmet:
2018/0204(COD)

9890/2/20
REV 2 ADD 1

JUSTCIV 85
EJUSTICE 60
COMER 70
CODEC 674
PARLNAT 115

OBRAZLOŽENJE VIJEĆA

Predmet: Stajalište Vijeća u prvom čitanju s ciljem donošenja UREDBE
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o dostavi, u državama članicama,
sudskih i izvansudskih pismena u građanskim ili trgovačkim stvarima
(dostava pismena) (preinaka)
– obrazloženje Vijeća
– Vijeće donijelo 4. studenoga 2020.

I. UVOD

1. Komisija je 31. svibnja 2018. donijela navedeni prijedlog revizije¹ te ga je podnijela Vijeću i Parlamentu. Pravna osnova prijedloga jest članak 81. stavak 2. (pravosudna suradnja u građanskim stvarima) Ugovora o funkcioniranju Europske unije te se na njega primjenjuje redovni zakonodavni postupak.
2. Uredba (EZ) br. 1393/2007 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi pismena važan je instrument za europsku pravosudnu suradnju. Njome se osigurava okvir za slanje pismena među državama članicama u građanskim ili trgovačkim stvarima. Cilj je prijedloga revizije prilagoditi mehanizme suradnje i procese slanja iz postojeće Uredbe tehničkim dostignućima koja su rezultat digitalizacije i upotrebe informacijske tehnologije (IT). U prijedlogu Komisije posebno se poziva na uspostavu decentraliziranog IT sustava i na njegovu obveznu upotrebu pri razmjeni zahtjeva i pismena među tijelima država članica. Drugi važan cilj koji se temelji na informacijsko-tehnološkom razvoju jest jačanje mehanizama za izravnu prekograničnu dostavu pismena tako da se omogući sigurna elektronička dostava, uz istodobno osiguravanje postupovnih zaštitnih mjera za stranke.
3. Europski gospodarski i socijalni odbor 17. listopada 2018. donio je mišljenje² o tom prijedlogu i o Prijedlogu uredbe o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1206/2001 o suradnji između sudova država članica u izvođenju dokaza u građanskim ili trgovačkim stvarima (Prijedlog o izvođenju dokaza). Europski gospodarski i socijalni odbor utvrdio je da su oba prijedloga usklađena sa strategijom jedinstvenog digitalnog tržišta u vezi s e-upravom, posebno u pogledu potrebe da se poduzmu koraci za modernizaciju javne uprave i za postizanje prekogranične interoperabilnosti.

¹ Dokument 9622/18.

² Dokument 14013/18.

4. Europski parlament 13. veljače 2019., s 563 glasa za, 27 glasova protiv i 9 suzdržanih, donio je stajalište u prvom čitanju o Prijedlogu o dostavi pismena, koje je sadržavalo 64 amandmana na prijedlog Komisije.
5. Europski nadzornik za zaštitu podataka 13. rujna 2019. dostavio je mišljenje 5/2019 o tom prijedlogu i o Prijedlogu o izvođenju dokaza³.
6. Na sastanku Vijeća PUP-a u lipnju 2019. ministri i ministrice složili su se da bi se pravosudna suradnja među tijelima u kontekstu Uredbe o dostavi pismena i Uredbe o izvođenju dokaza trebala temeljiti na sigurnom, decentraliziranom IT sustavu koji bi se sastojao od međusobno povezanih nacionalnih IT sustava.
7. Tekstom nove predložene uredbe predviđa se da će Komisija biti odgovorna za izradu, održavanje i budući razvoj referentnog implementacijskog softvera. Budući da izvorni prijedlog Komisije nije sadržavao financijski izvještaj o mogućem učinku na proračun EU-a, predsjedništvo je u suradnji s Komisijom i u skladu s člankom 35. stavkom 1. drugim podstavkom Financijske uredbe EU-a⁴ izradilo okvirni financijski izvještaj⁵ u kojem se navodi procijenjeni financijski učinak izmjena na proračun.
8. Vijeće za pravosuđe i unutarnje poslove 2. i 3. prosinca 2019. postiglo je opći pristup o normativnom dijelu predložene uredbe i pozvalo na što brži dovršetak rada na tehničkoj razini na preostalim uvodnim izjavama i prilogima⁶. Vijeće je u veljači 2020. postiglo dodatni opći pristup⁷.

³ Dokument 12245/19.

⁴ SL L 193, 30.7.2018., str. 1.

⁵ Dokument 14427/19.

⁶ Dokumenti 14599/19 ADD 1, ADD 2.

⁷ Dokument 5722/20.

9. U skladu s člankom 3. Protokola (br. 21) uz Ugovore o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde Irska je odlučila sudjelovati u prijedlogu⁸. U skladu s primjenom Protokola (br. 22) uz Ugovore o stajalištu Danske, Danska ne sudjeluje u donošenju predloženih mjera.
10. Na temelju općeg pristupa iz prosinca 2019. i veljače 2020. predsjedništvo je održavalo kontakte s Europskim parlamentom s ciljem postizanja ranog sporazuma u drugom čitanju.
11. Održana su dva trijaloga, 29. siječnja i 30. lipnja 2020., na kojima su predstavnici predsjedništva, u ime država članica, i Europskog parlamenta imali priliku utvrditi ključne točke svojih stajališta i istražiti mogućnosti za pronalazak kompromisa. Zahvaljujući tim raspravama stajališta Europskog parlamenta i Vijeća o nacrtu o kompromisnog paketa postala su znatno usklađenija⁹.
12. Tijekom drugog trijaloga, uz potporu Komisije, dogovoreno je i da bi predloženu uredbu o dostavi pismena trebalo predstaviti i donijeti kao preinaku postojeće Uredbe o dostavi pismena.
13. COREPER II potvrdio je 22. srpnja 2020. kompromisni tekst preinake s ciljem postizanja dogovora s Europskim parlamentom¹⁰.

⁸ Irska je odlučila sudjelovati 23. listopada 2018. (dokument 13482/18). Ujedinjena Kraljevina odlučila je sudjelovati na temelju istog protokola 26. listopada 2018. (dokument 13622/18).

⁹ Dokument 9248/20.

¹⁰ Dokumenti 9678/20 + ADD 1.

14. Odbor za pravna pitanja Europskog parlamenta 10. rujna 2020. potvrdio je kompromisni paket preinake. Predsjednik Odbora za pravna pitanja 30. rujna uputio je pismo predsjedniku COREPER-a II kako bi ga obavijestio da će on, ako Vijeće formalno proslijedi svoje stajalište Europskom parlamentu u obliku iz Priloga tom pismu¹¹, predložiti usvajanje stajališta Vijeća na plenarnoj sjednici bez amandmana, podložno pravno-lingvističkoj provjeri, u drugom čitanju Europskog parlamenta.

II. CILJ

15. Preinačenom uredbom nastoje se poboljšati učinkovitost i brzina prekogranične dostave sudskih i izvansudskih pismena u Uniji iskorištavanjem pogodnosti digitalizacije u svrhu pojednostavnjenja i racionalizacije postupaka za slanje zahtjeva i za izravnu dostavu. Njome će se osigurati veća pravna sigurnost, što bi trebalo doprinijeti izbjegavanju kašnjenja i nepotrebnih troškova za pojedince, poduzeća i javne uprave, te potaknuti pojedince i poduzeća da još više upotrebljavaju prekogranične transakcije.
16. Cilj je prijedloga digitalizirati slanje zahtjeva za dostavu pismena među nadležnim tijelima u različitim državama članicama. Stoga se u Uredbi poziva na uspostavu decentraliziranog IT sustava. Komisija bi, u skladu s načelima tehničke i integrirane zaštite podataka, trebala biti odgovorna za izradu, održavanje i budući razvoj referentnog implementacijskog softvera, koji bi države članice trebale moći upotrebljavati umjesto nacionalnog IT sustava.

¹¹ Dokument 11357/20.

III. ANALIZA STAJALIŠTA VIJEĆA U PRVOM ČITANJU

A. POSTUPOVNI KONTEKST

17. Europski parlament i Vijeće održali su pregovore radi postizanja dogovora u fazi stajališta Vijeća u prvom čitanju („rani dogovor u drugom čitanju”). Tekst stajališta Vijeća u prvom čitanju odražava kompromisni paket o kojem su dva suzakonodavca postigla dogovor uz potporu Komisije.

B. SAŽETAK GLAVNIH PITANJA

18. Glavne izmjene odnose se na sljedeće aspekte:
- Države članice pružaju pomoć pri utvrđivanju adrese osobe kojoj treba dostaviti pismo.
 - Sva komunikacija i razmjena pismena trebala bi se provoditi putem sigurnog i pouzdanog decentraliziranog IT sustava koji čine međusobno povezani i tehnički interoperabilni nacionalni IT sustavi, primjerice na temelju sustava e-CODEX. Predviđa se i da se ta komunikacija i razmjena trebaju odvijati uz dužno poštovanje temeljnih prava i sloboda. Tradicionalna sredstva komunikacije trebala bi se upotrebljavati samo u slučaju prekida u radu IT sustava ili u drugim izvanrednim okolnostima.
 - Mehanizme za izravnu prekograničnu dostavu pismena trebalo bi ojačati tako da se omogući elektronička dostava među državama članicama, uz istodobno osiguravanje postupovnih zaštitnih mjera za stranke.
 - Mijenja se pravilo o odbijanju primitka pismena zbog jezika na kojem je napisano.

IV. ZAKLJUČAK

19. Stajalište Vijeća u prvom čitanju odražava kompromisni paket o kojem su Vijeće i Europski parlament postigli dogovor uz potporu Komisije.
20. Kako je prethodno navedeno u točki 14., taj je kompromisni paket potvrđen pismom predsjednika Odbora za pravna pitanja Europskog parlamenta od 30. rujna¹² koje je upućeno predsjedniku COREPER-a II.
21. Vijeće smatra da njegovo stajalište u prvom čitanju predstavlja uravnotežen paket i da će nova uredba, nakon što se donese, znatno doprinijeti povećanju učinkovitosti i brzine prekogranične dostave pismena zahvaljujući iskorištavanju pogodnosti digitalizacije.

¹² Vidjeti dok. 11357/20.